

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Seimo kanclerio

2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu

Nr. 400-ĮVK-391

ELEKTRONINIŲ DUOMENŲ TEIKIMO IŠ TEISĖS AKTŲ REGISTRO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektroninių duomenų teikimo iš Teisės aktų registro taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato duomenų teikimo iš Teisės aktų registro tvarką ir teikiamų duomenų struktūrą.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Duomenų mainai – duomenų paketų teikimas įstaigoms iš Teisės aktų registro.

Gavėjas – įstaiga, pasirašiusi Duomenų teikimo iš Teisės aktų registro sutartį (toliau – Sutartis) su teikėju.

Naudotojas – gavėjo asmuo, įgaliotas atlikti duomenų mainus.

Teikėjas – Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, kuri yra Teisės aktų registro tvarkymo įstaiga.

3. Sutartyje numatyti duomenys gavėjui siunčiami atliekant duomenų mainus.

4. Mainų duomenys Teisės aktų registre formuojami vieną kartą per parą Sutartyje numatytu laiku.

5. Duomenų mainų iniciatorius visada yra naudotojas.

6. Gavėjui pagal Sutarties sąlygas kiekvieną dieną parengiamas vienas duomenų paketas.

7. Duomenų mainų būdai:

7.1. rankinis, atliekamas naudojant vien tik interneto naršyklę;

7.2. automatizuotas. Gavėjas, norintis gauti duomenis šiuo būdu, privalo susikurti programines priemones duomenų paketų parsisiuntimui automatizuoti.

8. Naudotojas pasirenka, koku duomenų mainų būdu (rankiniu ar automatizuotu) jam bus teikiami Teisės aktų registro duomenys. Pasirinktą būdą jis bet kuriuo metu gali pakeisti savo nuožiūra (teikėjo apie tai informuoti nereikia).

9. Duomenų paketo dydis megabaitais (MB) yra ribotas. Jis nurodytas Sutartyje.

10. Viename duomenų pakete pateikiami visi per vieną arba per kelias dienas Teisės aktų registre užregistruoti teisės aktai, net jeigu yra viršijamas Sutartyje nurodytas duomenų paketo dydis megabaitais.

11. Naudotojas privalo patvirtinti, kad sėkmingai gavo duomenų paketą, kaip nurodyta šių taisyklių 18.3 punkte. Kol naudotojas neatsiunčia duomenų paketo gavimą patvirtinančio pranešimo (rankiniu arba automatizuotu būdu), naujas duomenų paketas jam neformuojamas.

12. Teisės aktų registro duomenų teikimo sistemoje naudotojui suformuoti duomenų paketai po to kai naudotojas patvirtina, kad duomenis parsisiuntė sėkmingai, nesaugomi.

13. Teisės aktų registre tvarkomas duomenų mainų žurnalas, kuriame registruojama:

13.1. duomenų paketo identifikatorius;

13.2. duomenų paketo suformavimo laikas;

13.3. duomenų paketo dydis;

13.4. gavėjo identifikatorius;

13.5. gavėjo naudotojo patvirtinimo apie sėkmingą paketo parsisiuntimą gavimo laikas.

14. Duomenų mainams naudojamas HTTP 1.1 protokolas (taikant SSL/TLS protokolus), GET ir POST metodai (tiek rankiniam, tiek automatizuotam būdams).

15. Kiekvienas gavėjas vienu metu gali prisijungti ne daugiau kaip vieną kartą, naudodamas HTTP protokolą.

I. RANKINIS DUOMENŲ MAINŲ VYKDYMAS

16. Gavėjas, naudodamas interneto naršyklę, atveria Teisės aktų registro portalo duomenų mainų puslapį adresu <https://www.e-tar.lt/portal/DataExport/>.

17. Atsivėrusiame Teisės aktų registro portalo duomenų puslapyje gavėjas turi patvirtinti savo tapatybę, nurodydamas naudotojo vardą arba slaptažodį, kuriuos gavo pasirašęs Sutartį.

18. Gavėjui sėkmingai prisijungus, portalo puslapyje pateikiama:

18.1. duomenų paketo parsisiuntimo nuoroda

<https://www.e-tar.lt/portal/DataExportAPI/{GavėjoUUID}/currentDataPacket>, kurią aktyvavus galima parsisiųsti duomenų paketą;

18.2. teisės aktų datų režis „nuo–iki“, pagal kurį yra pateiktas arba formuojamas duomenų paketas;

18.3. mygtukas „Paketą parsisiunčiau sėkmingai“, kurį paspaudęs naudotojas patvirtina, kad duomenų paketą parsisiuntė;

18.4. žurnalo apie suformuotus ir sėkmingai parsisiųstus duomenų paketus paskutiniai 10 įrašų. Pateikiami šie žurnalo įrašo duomenys:

18.4.1. duomenų paketo identifikatorius;

18.4.2. duomenų paketo suformavimo data,

18.4.3. duomenų pakete esančių teisės aktų datų režis „nuo–iki“;

18.4.4. duomenų paketo dydis megabaitais;

18.4.5. sėkmingo duomenų paketo parsisiuntimo patvirtinimo data.

19. Gavėjas aktyvuoja duomenų paketo parsisiuntimo nuorodą ir pradeda duomenų paketo parsisiuntimą. Jeigu duomenų paketo siuntimas nutrūksta arba suglaudinto duomenų paketo nepavyksta išskleisti, gavėjas kartoja parsisiuntimą. Teisės aktų registro duomenų teikimo sistema riboja gavėjo prisijungimų HTTP būdu prie sistemos skaičių, todėl, jeigu gavėjas naudoja parsisiuntimo spartintuvus, jie turi būti sukonfigūruoti taip, kad būtų naudojamas ne daugiau kaip vienas prisijungimas HTTP būdu.

20. Jeigu duomenų paketas išskleidžiamas sėkmingai, gavėjas, naudodamas interneto naršyklę, atidaro Teisės aktų registro portalo duomenų mainų puslapį adresu <https://www.e-tar.lt/portal/DataExport/>, įveda parsisiųsto duomenų paketo identifikatorių (jį galima rasti duomenų paketo šaknyje, rinkmenoje „PaketoInfo.xml“) ir paspaudžia mygtuką „Paketą parsisiunčiau sėkmingai“.

III. AUTOMATIZUOTAS DUOMENŲ MAINŲ VYKDYMAS

21. Automatizuotų duomenų mainų principai ir eiga yra tokie patys, kaip ir rankinių duomenų mainų, tik vietoj interneto naršyklės naudojami suprogramuoti tiesioginiai RESTful tinklinių paslaugų kreipiniai (HTTP protokolo GET ir POST metodai).

IV. TINKLINIŲ PASLAUGŲ APRAŠYMAS

22. Visoms tinklinėms paslaugoms naudojamas HTTP Basic autentifikavimo metodas, t. y. teikiant užklausas būtina nurodyti HTTP protokolo antraštės parametą „Authorization“, pvz.:

Authorization: Basic QWxhZGRpbjpvGVuIHNIc2FtZQ==

23. Teisės aktų registro portale teikiamos šios RESTful tinklinės paslaugos (visoms šiame punkte išvardytoms paslaugoms teikti naudojamas HTTP Basic autentifikavimo metodas):

23.1. duomenų paketo parsisiuntimas:

23.1.1. duomenų paketas siunčiamas GET metodu;

23.1.2. adresas: <https://www.e-tar.lt/portal/DataExportAPI/{GavėjoUUID}/currentDataPacket;>

23.1.3. grąžinamos rinkmenos formatas – ZIP (binarinis);

23.1.4. galimas pranešimas su nurodytu HTTP klaidos kodu 423 (Locked), kuris reiškia, kad duomenų paketas dar nėra sukurtas (gavėjas kreipėsi per anksti). Pranešimas su tokiu kodu gali būti atsiųstas iš karto po Sutarties pasirašymo (kai Teisės aktų registro duomenų teikimo sistemoje dar

nėra suformuotas pirmasis duomenų paketas) arba gavėjui patvirtinus, kad duomenų paketas sėkmingai parsisiųstas (kol Teisės aktų registro duomenų teikimo sistemoje dar nėra suformuotas kitas duomenų paketas arba dar nėra paskelbtų naujų teisės aktų, pagal kuriuos būtų galima suformuoti kitą duomenų paketą);

23.2. informacijos apie suformuotą duomenų paketą parsisiuntimas:

23.2.1. informacija siunčiama GET metodu;

23.2.2. adresas: [https://www.e-](https://www.e-tar.lt/portal/DataExportAPI/{GavėjoUUID}/currentDataPacketInfo)

[tar.lt/portal/DataExportAPI/{GavėjoUUID}/currentDataPacketInfo](https://www.e-tar.lt/portal/DataExportAPI/{GavėjoUUID}/currentDataPacketInfo);

23.2.3. grąžinamos rinkmenos formatas – XML;

23.2.4. grąžinamos rinkmenos turinio pavyzdys:

```
<PaketoInfo>
  <ID>12345abc54321-cba</ID>
  <SukūrimoData>2013-12-01</SukūrimoData>
  <TeisėsAktaiNuo>2010-01-01</TeisėsAktaiNuo>
  <TeisėsAktaiIki>2010-01-31</TeisėsAktaiIki>
  <PaketoDydisMB>153</PaketoDydisMB>
</PaketoInfo>
```

Pastaba. Duomenų paketo dydis (MB) apvalinamas iki didesnio sveikojo skaičiaus;

23.2.5. galimas pranešimas su nurodytu HTTP klaidos kodu 423 (Locked), kuris reiškia, kad duomenų paketas dar nėra suformuotas (gavėjas kreipėsi per anksti). Pranešimas su tokiu kodu gali būti atsiųstas arba iš karto po Sutarties pasirašymo (kai Teisės aktų registro duomenų teikimo sistemoje dar nėra suformuotas pirmasis paketas) arba gavėjui patvirtinus, kad duomenų paketas sėkmingas parsisiųstas (kol Teisės aktų registro duomenų teikimo sistemoje dar nėra suformuotas kitas duomenų paketas arba dar nėra paskelbtų naujų teisės aktų, pagal kuriuos būtų galima suformuoti kitą duomenų paketą);

23.3. duomenų paketo sėkmingo parsisiuntimo patvirtinimas:

23.3.1. patvirtinimas siunčiamas POST metodu;

23.3.2. adresas:

<https://www.e-tar.lt/portal/DataExportAPI/{GavėjoUUID}/packetReceptionConfirmation>;

23.3.3. formos parametrai (formatas – application/x-www-form-urlencoded):

i.id – duomenų paketo identifikatorius, kurį galima rasti paketo šaknyje, rinkmenoje „PaketoInfo.xml“;

23.3.4. galimi pranešimai su tokiais kodais: 200 – duomenų paketo gavimas sėkmingai patvirtintas, Teisės aktų registro duomenų teikimo sistemoje bus formuojamas naujas paketas; 23.3.

23.3.5. 404 – duomenų paketas nurodytu paketo identifikavimo adresu nerastas; 400 – bloga užklausa (pvz., nenurodytas formos parametras „id“).

V. TEISĖS AKTO STRUKTŪROS SPECIFIKACIJA

24. Vienas teisės aktas su savo duomenimis (teisės akto tekstas, priedai, metaduomenys) yra glaudinamas į vieną ZIP paketą, atitinkantį šių taisyklių 34.1 punkte nurodyto ASiC standarto ASiC-E formatą.

25. Visi vieno teisės akto duomenys (pagrindinis dokumento tekstas bei priedai) ir metaduomenys sudedami į vieną teisės akto paketą, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

25.1. teisės akto paketo rinkmena yra ZIP formato rinkmena, atitinkanti šių taisyklių 34.2 punkte nurodyto ODF paketavimo standarto reikalavimus (ODF rinkmena);

25.2. teisės akto pakuotės rinkmenos plėtinys yra „.zip“;

25.3. šakniniame kataloge yra saugomos teisės akto pagrindinio dokumento ir (ar) jo konvertuoto turinio kopijų rinkmenos;

25.4. šakniniame kataloge gali būti teisės akto priedų rinkmenoms saugoti skirtų katalogų, kurių pavadinimai prasideda žodžiu „priedas“. Viename kataloge saugomos tik vieno priedo rinkmenos (t. y. kiekvienam priedui skiriamas atskiras katalogas, kuriame gali būti saugomos to paties priedo skirtingų formatų rinkmenos);

25.5. XML formato rinkmenoje „META-INF/metadata.xml“ saugomi teisės akto metaduomenys;

25.6. XML formato rinkmenoje „META-INF/manifest.xml“ yra pateikti teisės akto pagrindinio dokumento, priedų ir jų konvertuoto turinio kopijų rinkmenų MIME tipai (rinkmenų formatai). Ši rinkmena atitinka ODF paketavimo standarte pateiktus reikalavimus;

25.7. tekstinė rinkmena „mimetype“, kurioje yra pateiktas teisės akto paketo rinkmenos MIME tipas „application/zip“.

26. Teisės akto paketo rinkmena atitinka ASiC standarte aprašytą ASiC-E formatą, išskyrus tai, kad joje nėra duomenų paketo integralumą užtikrinančio elektroninio parašo.

27. Teisės akto paketo rinkmenoje „META-INF/metadata.xml“ bus pateikti šie duomenys apie teisės aktą:

27.1. identifikacinis kodas;

27.2. teisės aktą priėmusio subjekto pavadinimas;

27.3. teisės akto rūšis;

27.4. teisės akto pavadinimas;

27.5. teisės aktą priėmusio subjekto suteiktas numeris;

27.6. teisės akto priėmimo data;

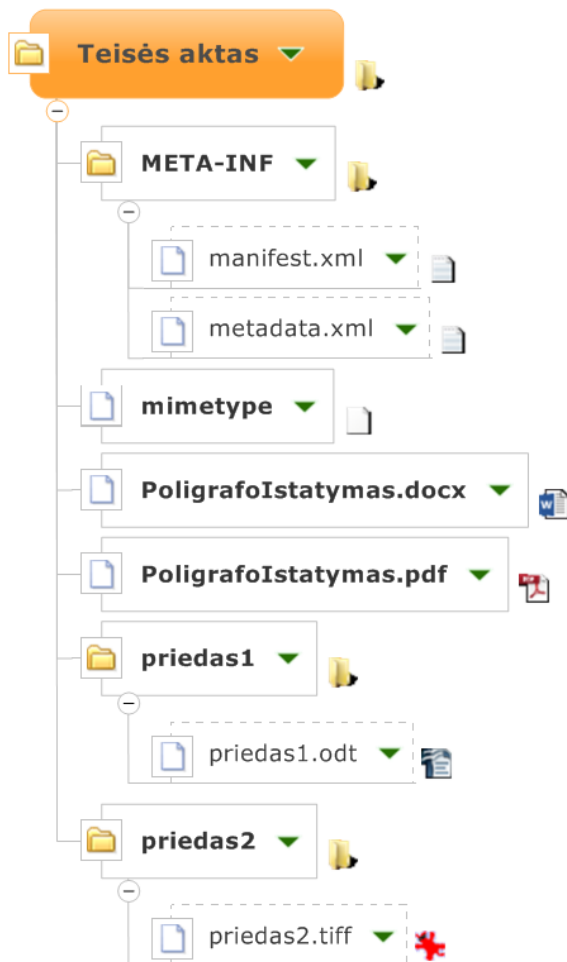
27.7. teisės akto paskelbimo data;

27.8. teisės akto įsigaliojimo data.

28. Rinkmenos „META-INF/metadata.xml“ pavyzdys:

```
<TeisėsAktas>
  <IdentifikacinisKodas>abc123</IdentifikacinisKodas>
  <Rūšis>Įstatymas</Rūšis>
  <Pavadinimas>Poligrafo naudojimo įstatymo 2 ir 8 straipsnių pakeitimo
  ĮSTATYMAS</Pavadinimas>
  <Priėmė>
    <Subjektas>Lietuvos Respublikos Seimas</Subjektas>
    <SuteiktasNumeris>IX-5555</SuteiktasNumeris>
    <PriėmimoData>2012-12-06</PriėmimoData>
  </Priėmė>
  <PaskelbimoData>2013-02-20</PaskelbimoData>
  <ĮsigaliojimoData>2013-02-20</ĮsigaliojimoData>
</TeisėsAktas>
```

29. Teisės akto rinkmenos struktūros pavyzdys:

VI. DUOMENŲ PAKETO STRUKTŪROS SPECIFIKACIJA

30. Duomenų paketas yra ZIP formato rinkmena, atitinkantis ASiC standarto ASiC-E formatą, susidedantis iš teisės aktų ZIP formato rinkmenų ir aprašomųjų duomenų (PaketoInfo.xml ir kitos rinkmenos).

31. Kelios teisės aktų ZIP formato rinkmenos sudedami į vieną duomenų paketo rinkmeną, kuri pasirašoma duomenų paketo integralumą ir autentiškumą patvirtinančiu elektroniniu parašu. Duomenų paketo rinkmena atitinka šiuos reikalavimus:

31.1. duomenų paketo rinkmena yra ASiC standarto ASiC-E formato rinkmena su XAdES formato parašu (žr. ASiC standarto 6.2 punkte);

31.2. šakniniame kataloge yra saugomos teisės aktų ZIP formato rinkmenos (vienas teisės aktas vienoje ZIP formato rinkmenoje). Rinkmenos pavadinimo struktūra: „yyyymmdd-
<unikalusid>.zip“;

31.3. XML formato rinkmenoje „META-INF/manifest.xml“ yra pateikti duomenų pakete esančių rinkmenų MIME tipai (rinkmenų formatai);

31.4. tekstinėje rinkmenoje „mimetype“ yra pateiktas duomenų paketo rinkmenos MIME tipas „application/vnd.etsi.asic-e+zip“;

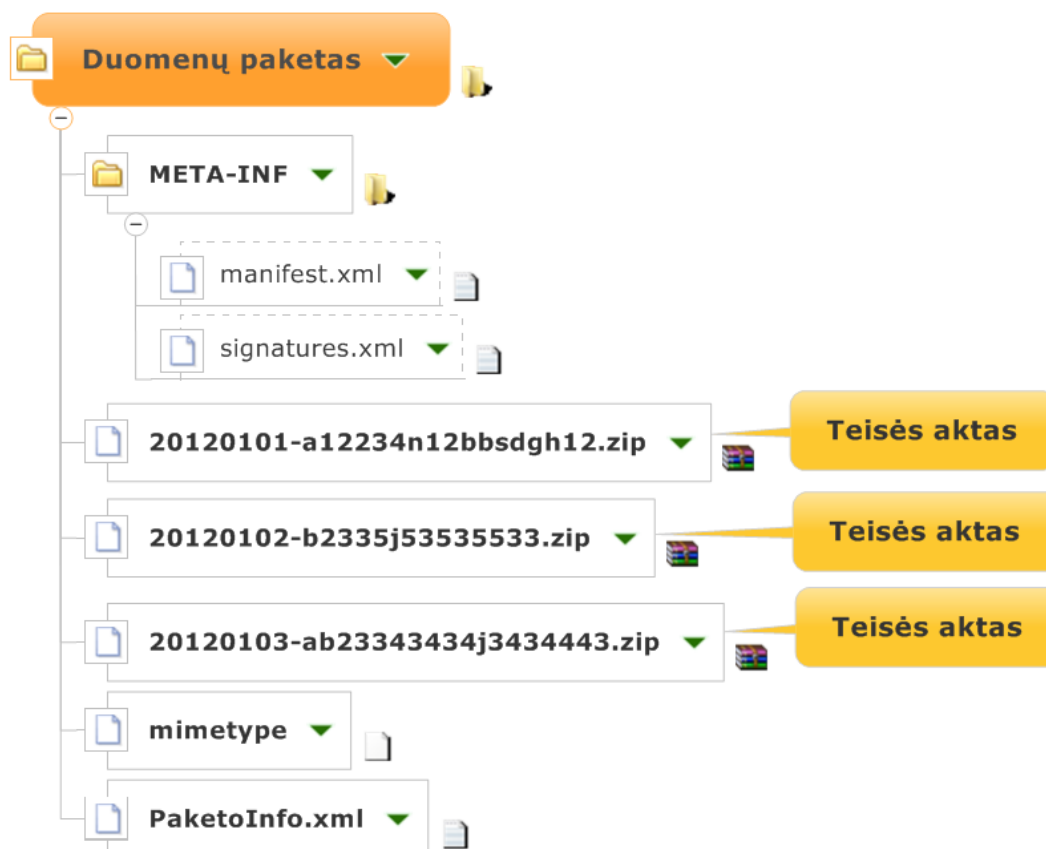
31.5. kataloge „META-INF“ yra parašo rinkmena „signatures.xml“. Parašo rinkmenos šakninis elementas yra <document-signatures> ir joje yra vienas XAdES formato elektroninis parašas. Elektroninis parašas atitinka šių taisyklių 34.3 punkte nurodyto XAdES standarto reikalavimus;

31.6. duomenų paketo šaknyje yra paketą aprašanti rinkmena „PaketoInfo.xml“

32. Rinkmenos „PaketoInfo.xml“ pavyzdys:

```
<PaketoInfo>
  <ID>12345abc54321-cba</ID>
  <SukūrimoData>2013-12-01</SukūrimoData>
  <TeisėsAktaiNuo>2010-01-01</TeisėsAktaiNuo>
  <TeisėsAktaiIki>2010-01-31</TeisėsAktaiIki>
  <PaketoDydisMB>153</PaketoDydisMB>
</PaketoInfo>
```

33. Duomenų paketo struktūros pavyzdys (rinkmenos su plėtinium „.zip“ yra teisės aktai):

VII. DUOMENŲ PAKETĄ IR ELEKTRONINIUS PARAŠUS REGLAMENTUOJANTYS STANDARTAI

34. Teisės akto paketo ir duomenų paketo formatai apibrėžti naudojantis šiais tarptautiniais standartais:

34.1. ASiC standartas – "TS 102 918 v1.3.1. Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Associated Signature Containers (ASiC)", ETSI, 2013-06. Prieiga internete: http://www.etsi.org/deliver/etsi_ts/102900_102999/102918/01.03.01_60/ts_102918v010301p.pdf;

34.2. ODF paketavimo standartas – "Open Document Format for Office Applications (OpenDocument) Version 1.2; Part 3: Packages", OASIS, 2011-09-29. Prieiga internete: <http://docs.oasis-open.org/office/v1.2/cs01/OpenDocument-v1.2-cs01-part3.html>;

34.3. XAdES standartas – "TS 101 903 v1.4.2. Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); XML Advanced Electronic Signatures (XAdES)", ETSI, 2010-12. Prieiga internete: http://www.etsi.org/deliver/etsi_ts/101900_101999/101903/01.04.02_60/ts_101903v010402p.pdf;

34.4. ZIP formatas - "ZIP Application Note", PKWARE. Prieiga internete: <http://www.pkware.com/support/zip-application-note>.